

KTÜ ORMAN FAKÜLTESİ  
PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ

2025-2026 BAHAR YARIYIL

ÇEVRE TASARIM  
PROJE STÜDYOSU

1

ALAN PLASTİĞİ

# 1.Proje Konusu

Bu proje kapsamında öğrencilerden, **aynı anda en az 30 kullanıcıya hizmet verebilecek**, farklı kullanım senaryolarını ve etkinlik türlerini bir arada barındıran **çok işlevli bir deneyim mekânı** tasarımları beklenmektedir. Tasarım sürecinde, mekânın yalnızca fiziksel bir düzenleme olarak değil; kullanıcı, etkinlik, topoğrafya ve çevresel bağlam ile kurduğu ilişkiler üzerinden **bütüncül bir mekânsal deneyim** sunması hedeflenmektedir. Öğrencilerin, belirlenen proje konusu çerçevesinde **özgün bir tasarım yaklaşımı geliştirmeleri**, mekânsal kurgularını kavramsal bir altyapı ile desteklemeleri ve bu yaklaşımı **alan plastiği, mekân örgütlenmesi ve topoğrafik biçimlenme** üzerinden yorumlamaları beklenmektedir. Tasarım süreci; düşüncenin eskiz, maket ve teknik çizimler aracılığıyla **temsil edilebilir, okunabilir ve aktarılabilir** bir tasarım diline dönüştürülmesini içermektedir.

Bu bağlamda proje, öğrencilerin hayal gücü ve yaratıcılıklarını tasarım sürecine etkin biçimde dâhil etmelerini, üç boyutlu düşünme becerilerini geliştirmelerini ve insan–mekân–etkinlik ilişkisini tasarım kararlarıyla bütüncül bir şekilde ele almalarını amaçlamaktadır.

**Proje çalışması, açık mekân tasarımının farklı ölçek ve bağlamlarını kapsayacak şekilde aşağıdaki temel başlıklar çerçevesinde ele alınmaktadır:**

1. Eğitim, kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve sportif faaliyetler gibi farklı kullanıcı gereksinimlerine yanıt verebilen, çok işlevli ve esnek mekân kurgularının tasarlanması,
2. Doğal ya da yapay bir kent parçası içerisinde, panoramik manzara potansiyeline sahip bir noktada konumlanan; seyir, manzara ve deneyim odaklı etkinliklere olanak tanıyan mekânların kurgulanması,
3. Kara ve suyun kesiştiği, farklı mekânsal ve çevresel niteliklere sahip alanlarda; topoğrafya, alan plastiği ve mekânsal örgütlenme ilişkisi üzerinden çeşitli etkinlikleri barındıran özgün tasarım yaklaşımlarının geliştirilmesi.

## 1.1.Amaç

Dersin temel amacı; öğrencilerin **hayal güçlerini doğru, etkili ve bilinçli biçimde kullanmalarını sağlamak**, topoğrafyanın tasarım süreci içerisinde nasıl ele alınabileceğini ve biçimlendirilebileceğini kavratmak ve **üç boyutlu düşünme becerilerini geliştirmektir**. Bu kapsamda öğrencilerin, mekânın yalnızca iki boyutlu bir yüzey olarak değil; topoğrafya, hacim, ölçek ve algı ile birlikte ele alınan çok katmanlı bir tasarım problemi olduğunu kavramaları hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra ders kapsamında öğrencilerin; insan gereksinimlerinin farklı türlerini tanımaları, açık mekânlarda gerçekleşen kullanıcı etkinliklerini analiz edebilmeleri ve bu etkinliklere uygun **donatı–mekân ilişkilerini** doğru biçimde kurgulayabilmeleri amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda tasarım süreci aracılığıyla;

- **İnsan–mekân ilişkisine dair temel bir tasarım bilinci** kazandırılması;
- Mekân örgütlenmesi sürecinde insan ölçeği,
- Biçimlenme ve algı kavramları arasındaki ilişkilerin kavratılması ve bu ilişkilerin tasarım kararlarına yansıtılmasının sağlanması hedeflenmektedir.

## 2. Proje Süreci

Proje süreci, tasarımın doğası gereği **esnek ve geri beslemeye açık** bir yapı sergilemekle birlikte, temel olarak **üç ana aşama** üzerinden yürütülmektedir. Bu aşamalar, öğrencilerin araştırma, kavramsallaştırma ve tasarım geliştirme süreçlerini sistematik ve bütüncül bir biçimde ilerletebilmelerini sağlayacak şekilde kurgulanmıştır. Süreç boyunca öğrencilerden, elde ettikleri verileri tasarım kararlarına dönüştürmeleri, alternatif çözümler üretmeleri ve bu çözümleri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmeleri beklenmektedir.

### 2.1.Literatür ve Görsel Örnek Araştırması

Bu aşamada öğrencilerden, proje konusu kapsamında **kavramsal ve kuramsal altyapı** oluşturmaya yönelik literatür okumaları yapmaları beklenmektedir. Süreç; analogi, metafor ve biyomimetik yaklaşımların incelenmesini, açık mekânlarda gerçekleşen kullanıcı etkinliklerinin analiz edilmesini ve **karakter birliği oluşturan** örneklerin araştırılmasını kapsamaktadır. Elde edilen bulguların, tasarım sürecine yön verecek kavramsal çerçevenin oluşturulmasında kullanılması hedeflenmektedir.

### 2.2.Senaryo ve Konsept Geliştirme

Bu aşamada, belirlenen etkinliklerin **zaman ve mekân içerisinde birbiriyle kurduğu ilişkileri** tanımlayan bir senaryo oluşturulmakta; bu senaryoya bağlı olarak mekânsal örgütlenmeyi ortaya koyan bir konsept geliştirilmektedir. Alan plastiği, topoğrafyanın morfolojik yapısı ve temel tasarım ilkeleri, bütüncül bir yaklaşımla ele alınarak mekânın biçimlenişine yön vermektedir. Konsept, tasarımın tüm aşamalarında referans alınacak temel çerçeveyi oluşturmaktadır.

### 2.3.Seçenek Üretimi ve Geliştirme

Öğrenciler, seçilen örnekler ve geliştirilen konsept doğrultusunda **farklı tasarım alternatifleri** üretmekte; bu alternatifleri eskiz ve maket çalışmaları üzerinden tartışarak **geri beslemeli bir süreç** içerisinde geliştirmektedir. Süreç boyunca eleştiri ve değerlendirmeler doğrultusunda seçenekler gözden geçirilmekte, gerekli durumlarda revizyonlar yapılarak tasarımın olgunlaştırılması hedeflenmektedir.

### 3.Final Tesliminde İstenenler

Dönem sonunda öğrencilerden, proje süreci boyunca geliştirilen tasarım yaklaşımını, mekânsal kurguyu ve alınan tasarım kararlarını açık, tutarlı ve anlaşılır bir biçimde ifade eden; belirlenen ölçek ve anlatım tekniklerine uygun olarak hazırlanmış aşağıdaki ürünleri eksiksiz şekilde teslim etmeleri beklenmektedir.

**Tablo 1. Final Tesliminde İstenenler**

| Kriter                                                                               | Açıklama                                                                    |                                         |                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ölçek                                                                                | 1/100                                                                       |                                         |                                                                                                      |
| Boyut                                                                                | 30 cm × 30 cm                                                               |                                         |                                                                                                      |
| İçerik                                                                               | Alan plastiği, topoğrafya, mekânsal ilişkiler                               |                                         |                                                                                                      |
| Amaç                                                                                 | Tasarlanan mekânın üç boyutlu algısının açık ve anlaşılır biçimde sunulması |                                         |                                                                                                      |
| Sunum                                                                                | Plan, kesit ve görünüşlerle <b>uyumlu</b> olmalıdır                         |                                         |                                                                                                      |
| Teslim Türü                                                                          | Ölçek                                                                       | İçerik                                  | Açıklama                                                                                             |
| Plan                                                                                 | 1/100                                                                       | Genel mekânsal düzenini gösteren plan   | Grafik anlatım tekniklerine uygun, <b>el çizimi</b> olarak hazırlanacaktır                           |
| Kesit Görünüş                                                                        | 1/100                                                                       | 1 kesit + 1 görünüş <b>veya</b> 2 kesit | Çalışma alanının imkânlarına ve grup öğretim üyesinin isteğine göre 2 kesit ya da 2 görünüş olabilir |
| Maket                                                                                | 1/100                                                                       | Alanın üç boyutlu temsili               | <b>30 × 30 cm</b> ölçülerinde hazırlanacaktır                                                        |
| Tüm çizimlerin grafik anlatım tekniklerine uygun şekilde hazırlanması gerekmektedir. |                                                                             |                                         |                                                                                                      |

#### 3.1. Final Jürisi ve Değerlendirme

Projeler, bölüm kurulu kararı doğrultusunda dersin sorumlu öğretim üyeleri tarafından final jürisinde değerlendirilmektedir. Öğrencinin final teslimini yapabilmesi için dönem içinde istenen ara çalışmaların zamanında teslim edilmiş olması ve sorumlu öğretim üyesinin onayının alınması gerekmektedir. Değerlendirme sürecinde teknik çizim, özgün fikir ve maket çalışmaları temel ölçütler olarak dikkate alınmaktadır (Tablo 2).

**Tablo 2.**Değerlendirme temel ölçütleri

| Değerlendirme Başlığı       | Puan         |
|-----------------------------|--------------|
| Teknik Çizim Teslimi        |              |
| • Plan Çizimi               | 20 puan      |
| • Kesit ve/veya Görünüş     | 10 + 10 puan |
| Maket Teslimi               |              |
| • Özgün fikir ve Performans | 10 puan      |
| • Maket                     | 50 puan      |

## 2025-2026 BAHAR YARIYILI ÇTP I ÇALIŞMA TAKVİMİ

| Hafta     | İçerik                                                                                                                                                 |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Hafta  | Tanışma, ders içeriği hakkında bilgilendirme, proje konuları arasından seçim yapılması                                                                 |
| 2. Hafta  | Öğrenciyi derse ve sürece hazırlama, konu ile ilgili literatür araştırmaları                                                                           |
| 3. Hafta  | Konuyla ilgili örneklerin toplanması                                                                                                                   |
| 4. Hafta  | Örnekler arasından seçim yapılması, mekân üretiminde soyutlama, konseptin belirlenmesi, etkinliklere dair ilişki şemasının ve senaryonun oluşturulması |
| 5. Hafta  | 2 ve 3 boyutlu anlatım teknikleri ile tasarım seçeneklerinin üretilmesi                                                                                |
| 6. Hafta  | Seçeneklerin üretilmesi                                                                                                                                |
| 7. Hafta  | Seçenekler arasından seçim yapılması, seçilen alternatiflerin geliştirilmesi                                                                           |
| 8. Hafta  | <b>Ara Jüri Değerlendirmesi</b>                                                                                                                        |
| 9. Hafta  | Ara Sınav Haftası                                                                                                                                      |
| 10. Hafta | Özgün çalışmanın geliştirilmesi                                                                                                                        |
| 11. Hafta | Özgün çalışmaların geliştirilmesi                                                                                                                      |
| 12. Hafta | Özgün çalışmaların geliştirilmesi                                                                                                                      |
| 13. Hafta | Tamamlanan çalışmanın plan çizimlerinin yapılması                                                                                                      |
| 14. Hafta | Tamamlanan çalışmanın kesit ve görünüş çizimlerinin yapılması                                                                                          |
| 15. Hafta | Teslim edilecek ürünlerin grup hocası tarafından onaylanacağı son tarih                                                                                |
| 16. Hafta | <b>Proje Teslimi ve Maket Teslimi</b>                                                                                                                  |
| —         | <b>Final Jüri Değerlendirmesi</b>                                                                                                                      |

**Öğrenim Kazanımları****PÖKK ÖY**

Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler :

|          |                                                                                                                                                                            |       |   |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---|
| ÖK - 1 : | Alan plastiği kurgulayabilecek, topoğrafyayı biçimlendirebilecek ve bu kurguyu plan, kesit ve perspektif çizimleriyle ifade edebileceklerdi                                | 2 - 3 | 4 |
| ÖK - 2 : | Belirli bir dış mekan etkinliği için insan gereksinimlerinin neler olduğunu tanımlayıp, bu bilgiye dayalı olarak etkinlik alanları ve donatılarını tasarlayabileceklerdir. | 2 - 3 | 4 |
| ÖK - 3 : | Çok amaçlı açık mekanlar tasarlayabileceklerdir.                                                                                                                           | 2 - 3 | 5 |
| ÖK - 4 : | Tasarlamış oldukları alanı grafik anlatım tekniklerine uygun olarak teknik çizimlerini yapabileceklerdir                                                                   | 2 - 3 | 5 |

PÖKK: Program öğrenim kazanımlarına katkı, ÖY: Ölçme ve değerlendirme yöntemi (1: Yazılı Sınav, 2: Sözlü Sınav, 3: Ev Ödevi, 4: Laboratuvar Çalışması/Sınavı, 5: Seminer / Sunum, 6: Dönem Ödevi / Proje), ÖK : Öğrenim Kazanımı

**Proje Grupları:** Öğrenciler, öğretim üyeleri tarafından belirlenen proje grupları içerisinde çalışmalarını yürütmektedir. Her grup, ilgili öğretim üyesinin danışmanlığında proje sürecini sürdürmekte ve final değerlendirmesine katılmaktadır.

|                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Prof. Dr. Hilal TURGUT</b><br>453945 Esmâ Nur Yay<br>452371 Sara Jm Almqayyad<br>453969 Meva Nur Karacan<br>453948 Nisanur Mert<br>453958 Şahsenem Çekiç<br>452017 Bedirhan Emir<br>426033 Batuhan Kiriş                               | <b>Prof.Dr.Arzu Kalın</b><br>453964 – Ahmet Beyaz<br>434954 – Güney Sağın<br>453985 – Nihal Şeyma Özdoğan<br>453950 – Muhammed Arif Öztürk<br>453986 – Nagihan Karakaya<br>453933 – Betül Beril Aşın<br>453936 – Betül Şimşek<br>453939 – Medine Özçelik |
| <b>Prof. Dr. Serap YILMAZ</b><br>458384 Ecren Çolak<br>452578 – Seher Alhoz<br>453959 – Ela Hacıettaoğlu<br>444722 – Elif Durna Toydemir<br>453971 – Sude Naz Uzun<br>453957 – Zeynep Altınışik<br>453937 – Melis İnan                    | <b>Prof. Dr. Tuğba DÜZENLİ</b><br>453963 Berat Canpolat<br>453965 Duda Örs<br>453946 İrem Kodal<br>458548 Melike Ayşe Muhcu<br>451792 Jassmin Santos<br>452788 Ebrar Moradoğlu<br>453943 Zeynep Nilsu Şanlı                                              |
| <b>Prof. Dr. Sema MUMCU</b><br>453981 Emra Talha Yirik<br>453975 Ali Bulut<br>453982 Meryem Atabey<br>453978 Cansu Oğur<br>453935 Metehan Bulut<br>458549 Nur Eşan Gülsever<br>453952 Evrim Yıldız<br>434957 Canpolat Zeytin              | <b>Doç. Dr. Makbule Nur ONUR</b><br>453983 – Şevval Diliç<br>453967 – Betül Kara<br>453979 – Bengisu Duman<br>450764 – Madyan Ahmed Alnuaimi<br>444260 – Atahan Turhan<br>453956 – Mehmet Akif Öztürk<br>453949 – Cemre Kadioğlu                         |
| <b>Dr. Öğretim Üyesi Demet Ülkü Gülpınar Sekban</b><br>453941 Rabia Rana Acar<br>453980 Sena Karakaş<br>453984 Zeynep Sude Karataş<br>453968 Şevval Naz Şahin<br>457275 Gizem Tuğçe Ağcakaya<br>458776 Ela Beşir<br>426060 Muhammet Kömeç | <b>Arş. Gör. Dr. Elif KAYA ŞAHİN</b><br>453947 Oğuzhan Bulut<br>453972 Elif Güloğlu<br>453974 Merve İnce<br>453976 Yasemin Dilara Sancak<br>453964 Sude Naz Mazlum<br>453942 Ayşe Pehliyonoğlu<br>453970 Sinem Atalan                                    |